КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут управління
Кафедра педагогіки та управління закладом освіти

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЗП 2 «Основи особистісного та професійного саморозвитку педагога»

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Самодумська Олена Львівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та управління закладом освіти
Контактний телефон	+38050-763-20-67
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	590-878-0904, код доступу: 0evccF
E-mail:	samodumska@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4515
Консультації	Консультації проводяться в дистанційному режимі за попереднім погодженням із викладачем через месенджери або електронну пошту

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	А Освіта	
Спеціальність	А1 Освітні науки	
Освітня програма	Педагогіка вищої школи	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 1	
Цикл підготовки	Загальної підготовки	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	3
	Загальна кількість годин	90
	Аудиторних годин	34
	Лекції	18
	Практичні	16
	Самостійна робота	56
Форма контролю	Залік	
Попередні компоненти (Пререквізити)	Загальногуманітарна підготовка, базові вміння самоорганізації, самооцінювання та міжособистісної комунікації, набуті на попередньому рівні вищої освіти	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	Паралельні: ЗП 3 Англійська мова за професійним спрямуванням, ПП 1 Еволюція педагогічних теорій, концепцій та практик, ПП 3 Педагогічна майстерність,	

	Подальші: ПП 6 Педагогіка вищої школи, ПП 7 Психологія освітньої та управлінської діяльності, П 1 Переддипломна практика

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

формування здатності до усвідомленого особистісного та професійного саморозвитку педагога на основі самооцінювання компетентностей, самоорганізації, саморегуляції, дотримання професійної етики й академічної доброчесності та проєктування індивідуальної траєкторії професійного зростання.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити вимоги до професійної діяльності викладача закладу вищої освіти та сформувати вміння визначати власні професійні потреби й напрями розвитку;
- сформувати вміння представляти професійні здобутки та розробляти персональну карту особистісного й професійного бренду;
- опанувати прийоми тайм-менеджменту, планування та самоорганізації педагогічної діяльності;
- ознайомити з підходами до психологічної саморегуляції, розвитку емоційного інтелекту та запобігання професійному вигоранню;
- розвинути здатність аналізувати етичні ситуації та обґрунтовувати правила доброчесного використання інструментів штучного інтелекту;
- сформувати вміння проєктувати індивідуальний план професійного розвитку, визначати його етапи, ресурси та очікувані результати;
- розвинути навички професійної рефлексії, аргументованого представлення власної стратегії розвитку та конструктивної взаємодії у професійній спільноті.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сучасні концепції неперервної освіти, саморозвитку та адаптивності педагога (Lifelong Learning, Learning Agility);
- причини та механізми виникнення професійного стресу, а також методи збереження ментального здоров'я й запобігання вигоранню;
- норми академічної доброчесності, професійної етики та соціальної відповідальності у вищій школі;
- принципи студентоцентризму, побудови довірливих стосунків зі здобувачами освіти та формування авторитету викладача;
- засади формування персонального бренду, створення академічного портфоліо та ведення міждисциплінарної співпраці.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- швидко навчатися, аналізувати власний досвід та адаптувати викладання до нових чи кризових умов;
- застосовувати техніки саморегуляції для подолання стресу та відновлення психоемоційного стану;
- дотримуватися етичних норм та принципів академічної доброчесності у професійній діяльності;
- впроваджувати креативні та студентоцентричні методики у навчальний процес;
- здійснювати самооцінювання професійних компетентностей та визначати пріоритетні потреби професійного розвитку
- проєктувати власну траєкторію професійного зростання та презентувати свої здобутки у професійній спільноті.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх наук.

Загальні компетентності

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК 11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та адаптуватися до нових ситуацій в професійній діяльності в умовах динамічних змін сучасного освітнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

Програмні результати навчання

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН 12. Проектувати інноваційні моделі організації освітнього процесу, розробляти сучасні методики навчання та інтегрувати технологічні рішення для оптимізації аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти.

РН 14. Обґрунтовувати стратегії та розробляти організаційно-управлінські документи щодо оптимізації освітньої діяльності, демонструючи здатність працювати у міждисциплінарних робочих групах та взаємодіяти із зовнішніми стейкхолдерами освітнього ринку.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Професійний брендинг та саморегуляція педагога

Тема 1. Професіограма викладача ЗВО відповідно до Професійного стандарту 2024 року.

Тема 2. Особистісний та професійний брендинг сучасного науковця та педагога.

Тема 3. Тайм-менеджмент та самоорганізація НПП у цифровому освітньому просторі.

Тема 4. Психолого-педагогічні основи підтримки ментального здоров'я та запобігання професійному вигоранню.

Тема 5. Емоційний інтелект і стресостійкість викладача в умовах криз та воєнного стану.

Розділ 2. Академічна доброчесність та проектування траєкторії розвитку

Тема 6. Академічна доброчесність як нормативна та етична основа діяльності ЗВО.

Тема 7. Етичні виклики та принципи доброчесності при використанні штучного інтелекту.

Тема 8. Стратегії індивідуалізації та проектування кар'єрно-професійного зростання НПП.

Тема 9. Неперервна освіта (Lifelong Learning) та розвиток лідерських якостей педагога.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

1. **Вхідний контроль:** передбачає вступне бліц-опитування щодо розуміння професійної ролі викладача, досвіду самоорганізації та очікувань від вивчення дисципліни. Результати використовуються для визначення навчальних потреб здобувачів і не впливають на підсумкову оцінку.

2. **Поточний контроль:** здійснюється протягом семестру через оцінювання практичних робіт із самодіагностики компетентностей, професійного брендингу, тайм-менеджменту, саморегуляції, аналізу кейсів академічної доброчесності та розроблення етичних правил використання ШІ. Завершується підготовкою індивідуального плану й захистом стратегії професійного розвитку.

3. **Семестровий (підсумковий) контроль:**

проводиться у формі **заліку** за результатами виконаних протягом семестру робіт. Підсумкова оцінка відображає досягнення здобувача в самоаналізі, професійному плануванні та обґрунтуванні власної траєкторії розвитку.

Особливість оцінювання: кожна практична робота оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка з дисципліни формується як середньозважена величина за результатами восьми практичних робіт. Вхідний контроль має діагностичний характер, його ваговий коефіцієнт становить 0.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Загальний підсумковий бал за дисципліну (за 100-бальною шкалою) формується як середньозважена величина на основі всіх поточних і підсумкових оцінок здобувача, отриманих протягом семестру, з урахуванням питомої ваги кожного виду діяльності.

$$\textbf{Підсумковий бал} = (B_{вхід.} \times k_{вхід.}) + (B_1 \times k_1) + (B_2 \times k_2) + \ldots + (B_n \times k_n)$$

де:

$B_{вхід.}$ – бал за виконання завдань вхідного контролю, виставлений за 100-бальною шкалою; $k_{вхід.}$ – ваговий коефіцієнт вхідного контролю ($k_{вхід.}$=0. Оцінка вхідного контролю не впливає на загальну оцінку з дисципліни і є інформацією для викладача щодо рівня індивідуальної готовності студентів вивчати дану дисципліну);

$B_1, B_2, B_3, \ldots, B_n$ – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлений за 100-бальною шкалою; $k_1, k_2, k_3, \ldots, k_n$ – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$$k_1 + k_2 + k_3 + \ldots + k_n = 1$$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
Розділ 1. Професійний брендинг та саморегуляція педагога			
Практичне заняття 1. Самодіагностика компетентностей відповідно до Професійного стандарту «Викладач ЗВО»	100	0,10	10
Практичне заняття 2. Розробка персональної карти особистісного та професійного бренду	100	0,10	10
Практичне заняття 3. Застосування методик матриці Ейзенхауера та Pomodoro для оптимізації роботи викладача	100	0,10	10
Практичне заняття 4. Практикум із психологічної саморегуляції, копінг-стратегій та арт-терапевтичних технік	100	0,15	15
Розділ 2. Академічна доброчесність та проектування траєкторії розвитку			
Практичне заняття 5. Аналіз кейсів щодо порушень академічної доброчесності та шляхи їх подолання	100	0,10	10
Практичне заняття 6. Розробка етичного кодексу використання інструментів ШІ у студентських роботах	100	0,10	10
Практичне заняття 7. Проектування й опрацювання «Перспективного індивідуального плану НПП на 3 роки»	100	0,20	20
Практичне заняття 8. Презентація та захист індивідуальних стратегій професійного розвитку	100	0,15	15
Разом	**100**	**1**	**100**
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявністю) Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.	**До 10 балів**		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Зараховано	Здобувач демонструє системні знання та самостійно, повно й правильно виконує завдання. Самооцінювання, висновки та рішення аргументовані й спираються на професійні вимоги та достовірні джерела. Запропоновані заходи самоорганізації й розвитку реалістичні; цілі, строки, ресурси та показники результативності узгоджені. Етичні ситуації проаналізовано з розмежуванням фактів і припущень, правила використання ШІ сформульовано чітко. Під час представлення результатів переконливо обґрунтовує рішення та відповідає на запитання. Можливі поодинокі несуттєві неточності.
82–89	B	Зараховано	Здобувач правильно пояснює основні положення дисципліни та самостійно виконує завдання. Висновки переважно обґрунтовані, запропоновані рішення відповідають професійним потребам. Допускає окремі неточності в аналізі, формулюванні етичних правил, визначенні ресурсів або показників досягнення цілей, які самостійно виправляє. Представлення результатів послідовне, відповіді на запитання змістовні.
75–81	C	Зараховано	Здобувач володіє основними знаннями та виконує завдання за відомими підходами. Визначає професійні потреби й пропонує загалом доцільні рішення, але їх обґрунтування недостатньо повне. Окремі висновки, етичні правила або складники планування потребують конкретизації. Під час пояснення результатів допускає неточності, які виправляє за рекомендаціями викладача.
67–74	D	Зараховано	Здобувач відтворює основні поняття та виконує типові завдання за зразком. Аналіз переважно описовий, зв’язок між визначеною проблемою та запропонованими діями розкрито частково. Рішення із самоорганізації, аналізу етичних ситуацій або професійного планування містять недоліки, проте забезпечують мінімально необхідний результат. Пояснення й виправлення помилок потребують допомоги викладача.
60–66	E	Зараховано	Здобувач демонструє мінімально достатні знання й уміння. За докладною інструкцією та з консультаційною підтримкою виконує основні складники завдання, визначає базову професійну потребу або проблему та пропонує прийнятний спосіб дії. Результат потребує суттєвого доопрацювання, аргументація неповна, відповіді на запитання обмежені.
35–59	FX	Не зараховано	Знання фрагментарні; завдання виконано частково або із суттєвими помилками. Висновки недостатньо обґрунтовані, запропоновані дії не забезпечують мінімальних вимог до результату. Допускає помилки в застосуванні методик, аналізі етичних ситуацій або плануванні розвитку та не може належно пояснити свої рішення. Необхідні доопрацювання й повторне оцінювання.

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
1–34	F	Не зараховано	Здобувач не демонструє базових знань і вмінь, необхідних для виконання завдання. Роботу не подано або її результат не відповідає основним вимогам. Не може визначити сутність професійної проблеми, запропонувати послідовність дій та пояснити її навіть за наданим алгоритмом.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилатися на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. *Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог* У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. *Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин* У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється *«Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмежені або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті».* Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Гладкова В. М., Пожарський С. Д. Основи акмеології : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2011. 320 с.

2. Пальчевський С. С. Акмеологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Кондор, 2008. 398 с.

3. Особистісний і професійний розвиток дорослих: теорія і практика : монографія / О. В. Аніщенко, О. В. Баніт, О. В. Василенко та ін. ; за ред. О. В. Аніщенко. Київ : ІПООД НАПН України, 2016. 354 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709978/.

4. Самодумська О. Л. Підготовка науково-педагогічних працівників до діяльності у неформальній освіті дорослих: реалії та перспективи. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. 2018. Вип. 4 (95). С. 171–175. DOI: https://doi.org/10.35433/pedagogy.4(95).2018.171-175.

5. Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти» : затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 16 жовтня 2024 р. № 1466. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vykladach-zakladu-vyshchoi-osvity1466.

6. Miao F., Holmes W. Guidance for generative AI in education and research. Paris : UNESCO, 2023. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693.

7. Важливі навички в періоди стресу : ілюстроване керівництво. Копенгаген : Європейський регіональний офіс Всесвітньої організації охорони здоров'я, 2021. URL: https://www.who.int/ukraine/uk/publications/i/item/9789240003910.

Допоміжна

1. Професіоналізм особистості: теоретико-методологічний аспект : монографія / В.Й. Бочелюк, С. А. Білоусов, Г. О. Горбань та ін. ; за ред. В. Й. Бочелюка. Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2007. 248 с.

2. Толочко С. В. Професійний і особистісний розвиток педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти для сталого розвитку. Педагогічні науки. 2018. Вип. 83. Т. 2. С. 184–191.
URL: http://www.ps.stateuniversity.ks.ua/eng/file/issue_83/part_2/issue_83_2.pdf.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Міністерство освіти і науки України. Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти». URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vykladach-zakladu-vyshchoi-osvity1466.

2. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Академічна доброчесність: рекомендації та інформаційні матеріали. URL: https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/.

3. UNESCO. Рекомендації щодо використання генеративного штучного інтелекту в освіті та дослідженнях. URL: https://www.unesco.org/en/articles/guidance-generative-ai-education-and-research.

4. Всесвітня організація охорони здоров'я. «Важливі навички в періоди стресу»: матеріали для опанування навичок саморегуляції. URL: https://www.who.int/ukraine/uk/publications/i/item/9789240003910.

5. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?». Матеріали із самодопомоги, підтримки ментального здоров'я та розвитку стійкості. URL: https://howareu.com/.

6. Електронна бібліотека Національної академії педагогічних наук України. Наукові та навчально-методичні джерела з педагогіки, освіти дорослих і професійного розвитку. URL: https://lib.iitta.gov.ua/.
7. Prometheus. Платформа онлайн-курсів для самоосвіти та професійного розвитку. URL: https://prometheus.org.ua/.